

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

6. In electione alicuius Prælati, unica. Provideat Dominus Deus spirituum
omnis carnis, hominem qui sit super multitudinem hanc, & possit intrare &
exire ante eos, & educere eos, vel introducere. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

LECTIO VI.

Thema. *Provideat Dominus Deus spiritum omnium carnis, hominem qui sit super multitudinem hanc, & possit intrare, & exire aut eos, & educere eos vel introducere. Num. 27.*

In electio- ne alicujus pralati.

Rom. 13.

non mordeat, non verbis acerbioribus aut detra-
ctoris consumere. Sed sicut se mutuo juvant mem-
bra ejusdem corporis, & sibi vicissim vel compa-
riuntur vel congruantur: sic & convenit ut nobis
mutuo consilio simus & auxilio, alter alterius onera
portantes; & si quæ quandoque offensiones, in-
firmittates, imperfectiones occurrant, cum pacien-
tia & lenitate sufferendæ sunt, exhortando nos ad
meliora & perfectiora, attendendo illud Apostoli;
*Non in contentione & emulatione, sed in animi
Dominum Jesum Christum.*

Revera Dominus Iesus Christus, qui ubiq; no-
bis ut exemplum & forma virtutis proponitur,
cujus omnis actio nostra est instructio, nihil ita
commendavit suis Discipulis & Collegiis, ac dilec-
tionem mutuam, pacemq;. Illam vivens proprio
ore sapientissime inculcavit. Illam moriens testamen-
to illis legavit: *Pacem relinquo vobis; pacem meam
do vobis;* in hereditatem scilicet & patrimo-
nium, non more parentum hujus sæculi, qui sæ-
pè in hereditate lites relinquunt inter Fratres.
Pro illa quoque impetranda ipsis, Patrem orabat
pauidènter quam ipse transiret ad Patrem, obnixè
rogans ut ipsi unum essent: Et coram ipsomet as-
seruit, hoc fore symbolum quod verè discipuli
essent, si sese invicem diligerent, non carnali so-
lum affectione & amicitia, quæ in poculis aut a-
liis corporalibus obsequiis quandoque cernitur;
sed solida charitatis dilectione, in Deum & salu-
tatem mutuam ordinata. Itaque quandoquidem nos
in eodem Collegio colligati Canonice vivere
profitemur, & discipulorum Christi locum tene-
mus, formamque vivendi ab eis & in eis habemus,
hoc legatum preciosum, hoc legatum pretiosum
pacis & dilectionis non negligamus Contentio-
nesque omnes, quas & Dominus furtim irrepentes
in Collegium Apostolicum eliminavit, planè
& nos inhorreamus, ut possimus dicere cum Apo-
stolo: *Si quis autem vult contentiosus esse, nostram
consuetudinem non habemus, nec Ecclesia Dei. Procu-
l ergo à nostro collegio Choritas, sive hi qui
sunt de contradictione Choris, tumultuarii, litigiosi,
contentiosi, sicque sese & alios turbidè involventes.
De his loqui videtur S. Iudas in epistola sua
dicens: Hi sunt murmuratores, quænalosi, secundum
desideria sua ambulantes, & os eorum loquitur su-
perbia. Quare concludo cum Apostolo: De cætero
Fratres.*

1. Cor. 11.

Convenistis Reverendi ac Venerabiles Do-
mini, ut è vivis sublato, & viam universæ
carnis ingresso, Radmodum Viro. N. Pralato, seu
Decano vestro, sufficiatis in ipsius locum aliquem
de gremio canonica ac sancta electione. Profectè
negotium istud non exigui censendum est momen-
ti, si in lance & pondere Sanctuarii expendatur.
Neque enim parum difficile est, ut Pastor Pastori-
bus, Archipresbyter Presbyteris, Superior seu ca-
put idoneum Sacerdotibus, tamquam electis mem-
bris præficiatur. Et ut verbis S. Leonis utar: *Si
in quibuslibet Ecclesie gradibus providenter curan-
dum est, ut in domo Dei nihil inordinatum sit, ni-
bilque præposterum: quanto magis laborandum, ut
in electione ejus qui super alios gradum constituitur,
non erretur? Nam totius familie Domini status &
ordo mutabit, si quod requiritur in corpore, non in-
venitur in capite.*

Concordiam.

Ita ex Eto-
ne dist. 64.

c. Mira-
mur.

NUM. 27.

Merito itaque ad Tabernaculum Domini ac-
cessistis consulentes coram sacratissima ejus Ar-
ca & Propitiatorio, Numen scilicet, propitium ac
spiritum ejus implorantes, ut quod gloriæ suæ sa-
lutique plebium ac Pastorum convenire novit, in-
spiret. Nam & ad ostium Tabernaculi Moyses jus-
su Domini convocavit septuaginta seniores, qui
Sacerdotum typum gerebant, ut spiritum Domini
illuc participarent. Atque in rebus dubiis illic
semper Moyses recurrit, exemplum præcal dabo ve-
toribus præbens, ac cum fors ambigant quid dispo-
nant, semper quasi ad tabernaculum Dei redeant,
ait S. Gregor. in Pastoralibus.

Nec solum exemplum Moysis & Seniorum, sed
etiam Christi & Apostolorum hæc in re tenemus,
Christus enim electurus ex discipulis suis illos
quos Apostolos nominavit (id est Millos ad coope-
rationem operis ipsi à Patre commissi) in montem
conscendit oraturus: *Et erat pernoctans in oratione Luc. 6.
Dei, inquit Evangelista; hoc est in oratione divi-
na, ardente, longa & præcelsa. Sic Cedri & Montes
Dei in sacris literis dicuntur Cedri & Montes præ-
celli & præminentes. Quare autem erat perno-
ctans in oratione Dei? Audi S. Ambrosium: *Species
tibi datur, forma præscribitur, dum aliquod pietatis
officium vult adorari. Sic & Apostoli Collegam sibi
electuri orationem præmittunt: Tu Domine qui
nostri corda omnium, ostende ex his unum quem elegi-
sti, accipere locum ministerii hujus, &c.**

Philip.

Quæcumque sunt vera, quæcumque pudica,
Quæcumque iusta, quæcumque sancta,
Quæcumque amabilia, quæcumque bonæ fa-
mæ.
Si qua virtus, si qua laus disciplinæ,
Hæc cogitate, hæc agite:
Et Deus pacis erit vobiscum.

Vitis florigera.

aa

ms.

Nam. 27.

mus: Provideat Dominus Deus spirituum omnium carnis, hominem qui sit super multitudinem hanc, & possit intrare, & exire ante eos, & educere eos, vel introducere.

Ceterum cum electio eorum qui praeesse debent sit opus sacrum, opusque Dei: duo potissimum ab illa electione removenda sunt, quae tam vitare solent ac inficere, & Deo hominibusque exosam reddere.

Primum est ex parte eorum qui eliguntur, sollicitatio importuna, & aspiratio, ac ambitio vana.

Duo potissimum mala, ab electione removenda, 1. Ambitio.

Secundum est ex parte eligentium, humanum nimium respectus, qui oculos obtenebrat, favorque terrenus haud Deo & caelo innixus. De utroque paucis hic edisseram.

2. Ambitio.

Ac de primo quidem ut sine fuce orationis, sed aperto stylo & libera mente pronunciem, quid sentiam: Dico in veritate, quod nemo sapienter ambire poterit munus & honorem qui nunc proponitur, qui onus illi annexum & congenitum in seculo Sanctuarii prius non ponderarit, & paenitus explorarit. Si enim faciemur Praelaturam & Decanale officium curam involvere animarum & quidem curam Sacerdotum & Pastorum: quis tantum onus non reformidet? quis illi oneri vires suas pares, nisi temere judicet? Attendat quisquis ambit dignitatem onerosam, divinam manum bilancem & pondera praefertentem & protendentem, ac in pariete vel fronte Templi inscribentem: APPENSUS ES IN STATERA: TIME, NE INVENIARIS MINUS HABENS.

Dan. 5.

Si multas dotes à Sacerdote requirit Deus, si & ampliores majorumque perfectionem à Pastore: quantum à Pastorem vel Sacerdotum Pastore exiget severus Iudex; qui & Ponderator spirituum occupatur? Nemini ad blandiendum est: Iudicium grave his qui praesunt, Quis ambiget quod requiretur ab his qui praesunt exacta ratio de regimine, Sacerdotum sibi subditorum? Cur non reformident illud Hieremiae: *ubi est grex tuus, pecus inclitum tuum? Quid dices in die quando visitaberis? Nonne dolores quasi parturientis apprehendent te? Audiant ipsi S. Augustinum ep. 148. ad Valerium: Ance omnia cogitet religiosa prudentia tua, nihil esse, maxime nunc, facilius & laetius hominibus, Episcopis, Presbyteris, Diaconi officio, si perfunctorie res agatur sed apud Deum nihil miserius, tristius, & miserabilius. Et nihil esse in hac vita laboriosius, difficilius, periculosius; apud Deum vero nihil beatius si eo modo militetur quo Imperator jubet.*

Prov. 16.

Sup. 6.

347. 33.

Ambitio

instantium

pro benef-

cio, quam

sulta.

Certe qui ambitiose sese insinuat, aut ingerit, ab similibus mihi videtur illis de quibus fit mentio in lib. Doctrinae Patrum, lib. de providentia. n. 1. Ad Arsenium Anachoretam vox de caelo insonuit: *Veni & ostendam tibi operam hominum.* Surgens, vocem hanc securus est, abiitque in certum locum, ubi ostensus est ei homo quidam caedens ligna, grandemque ex illis fascem conficiens, quem tentabat

humeris super imponere, nec poterat. Cum vero partem demere debuisset, nova incidebat ligna; & superaddebat prioribus, tentabatque portare; nec valebat; iterum igitur & iterum igna caedens prosequatur opus & onus sibi importabile. Ostensi sunt & ei alii duo viri sedentes in equis, portantes lignum transversum, volentesque sic ingredi templum per januam; ac impingentes graviter, foris manere cogebantur, quia nec lignum directè vertere, nec se inclinare volebant ad subeundam januam humilem. Quid igitur designant hi omnes, nisi homines praesumptuosos, ambitiososque simul stolidos? Ipsi nempe onere licet gravi fati onerati, adhuc alii sibi importabili perquirunt, & oneri onus addunt. Ipsi quoque portantes lignum superbiae in equorum sublimitate Ecclesiae Dei ingredi sine impactione & lacione non valent, cum humilis sit & arcta: ideoque egent, qui volunt intrare, inclinatione & humilitate. Quapropter timere debent ambitiosi illud: *Elze vans all'isti me.* Sive quod iisdem serè verbis expressit Iob: *allevasti me, & quasi super ventum ponens elisti me valde.* Cui conformiter dicebat S. Hieronymus in cap. 44. Ezechielis: *Grandis dignitas Praelatorum, sed grandis ruina peccantium. Laetemur ad ascensum, timeamus ad lapsum. Non est tanti gaudii celsa tenuisse, quanti marorū de excessu corripisse.* Eleganter quoque in eadem sententiam dicebat S. Cyprianus lib. 1. ep. 2. *Favore quodam quanto amplior fuerit summa dignitatum & honorum, tanto major exigitur & usura peccatorum.*

Consideret itaque qui ad sublime officium vel irrepere vel irrumperere parat illud quod Loth Angelo dicebat: *Non possum in monte Salyari, ne forte apprehendat me malum.* Locus altus est vento & agitationi obnoxius, & his qui debiliore cerebri sunt incommodus, sic fit ut ventum non sustineant, nec oculi eius firmi sint, sed obnubilentur, sicque contingit ut facile cadant. Non ab similibus multis accidit ob infirmitatem, quod in loco honoris politi afflante vento vanitatis facile perdamur. Ideo melius eis est ascendere, quam descendere; inclinare se quam erigere; & securius cum Iob dicere: *In nidulo meo moriar, quasi palma multiplicabo dies meos.* Quid est in nidulo meo moriar? Hoc est. In humili statu in quo me posuit Deus nidum meum componam, ut in illo quietam; cetera negligam & contemnam. Sic crescere poterò inlat palmæ caelum versus, & onus perseveranter ferre quod mihi impositum fuerit. Hoc ipsum est quod indicare voluit S. Franciscus humilium humilissimus hoc suo apothegmate: *PERICULUM EST IN PRAEZATIONE, SECURITAS IN OBEDIENTIA ET SUBIECTIONE.*

Admirabile est quod refert Tho. Cantipratanus Suffraganeus Cameracensis l. 1. Apum, c. 20. Quidam in Synodo Praelatorum predicare compulsum angustabatur quid dignè proponeret. At ubi accessurus in oratione jaceret, venit Diabolus, & dixit:

quid

Quid angustiaris? Dic eis istud, & non aliter: Principes infernalium tenebrarum salutem Principes Ecclesiarum. Latius gratias eidem referimus, quia cum ipsis eorum nobis afferunt subditi: & per eorum negligentiam ad nos devolvitur totus pariter sermo mundus. In vitis quidem tibi dico quod dico, sed Alissimi iussu coactus. Respondet ille: Mihi non credent hec dicenti. Tunc Diabolus tangens maxillam eius dixit: En signum, nigredo faciei. Hæc antequam prædices non contingas, quia frustra: post prædicationem autem aqua benedicta delebit. Procegit igitur in Synodo prædicaturus, & admirantibus cunctis in signo indito faciei, non nisi illa quæ sibi iussa erant recitavit, & ad horrorem cunctorum corda permovit. Hæc anno 1258 fuerunt Patris coram omnino clerico & populo recitata. Ita ille.

Cant. 7.

Attendenda est illa querimonia, quæ in Canticis Cantorum reperitur, quia nos concernit vincari Dominii custodes: *Fili Matris mee pugnaverant contra me, posuerunt me custodem in vineis, & vineam meam non custodi vi.* Si cui non sufficit unica vinea, sed plures ambias, videat ne in similem querimoniam lugubrem tandem incurrat. Multiplices vineæ committuntur his qui præfunt, cum de unica vix sufficientem valeant reddere rationem. Videant ergo suum periculum, & timeant potius, quam ambiant.

Provideat ergo Dominus spirituum, prout novit; non ingeramus nos, quasi providentes nos ipsi de nobis ipsis. *Nescimus cuius spiritus simus*; ipse autem perfectissime agnoscit dotes, viresque molis & oneri imponendo necessarias. Ipsi est allumpro nostra; ipsius est nostra vocatio & missio: *non curramus nisi mittamur*, ne conqueratur de nobis, Ambitio & de Primatu contentio debet à nobis exulare, quam Dominus voluit à cætu discipulorum longè esse. Verum, proh dolor! conqueritur S. Cyprianus ser. de jejuniis & tentatione. *Etiã in sua Sacerdotum ambitio dormit, sibi sub umbra recubabat, infecto thalami se fraudulenter occultat, per omnia officia gradusque discurrit.*

2. nimis manus favor & affectus.

Alterum malum ab electione rejiciendum, diximus esse ex parte eligentium, favorem scilicet & affectum nimis humanum & terrenum. Hic certè frequenter vitiat electionem. Quapropter monet S. Hieronymus: *Primatus non sanguinis, aut amicitie deferendus est, sed vite.* At nunc cernimus plurimos hac in re se se gerere, ut non querant eos in Ecclesia ut columnas erigere, quos plus cognoverint Ecclesie prodesse, sed quos vel ipsi amant, vel quorum delinuit sunt obsequium, vel pro quibus majorum quibusdam rogaverit, ut deteriora taceam. Ita S. Hieronymus in ep. 1. ad Titum & refertur 8. 4. 1. cap. Moyses.

Audiamus & S. Gregor. 1. 1. Regist. c. 16. *Cum in plerisque, S. Ecclesia negotiis salubris sit dispensatio, lethalis profectus & mortifera est ubi aut cæci per ignorantiam, aut tumidi ob sapientiam aut ad secularia negotia projecti, ad aliorum Primatus venire permit-*

tuntur. Hi enim ignorando, illi sciendo & non faciendo, subditorum animas perimunt. Hæc S. Gregorius.

Certè multa infelicia germinata, multa que mala & infausta oriuntur ex electione depravata per affectum vel passionem eligentium; quæ etiam in ipsos redundant. Quod quidem per parabolam designatur. Vbi refertur quod congregavit se ligna ut ungerent super se Regem; & quidem sano fati consilio Principatum detulerunt primò ad Olivam, Ficum, Vitem; sed his recusantibus (quod nollet deferere suavitatem aut pinguedinem fructus vel liquoris sui) nescio qua abrupte passione Primatum super se obtulerunt Rhamao. *Oli-va, Ficus, Vitis*, arbores præstantes, designant Viros Primatu dignos, qui tamen zelo perfectionis & salutis propriæ malunt in privato statu vivere. Rhamaus verò vile lignum, & spinis pungentibus perasperum, designat Primatu ineptos ob sævitiam, superbiam, avaritiam, & alia vitia spinosa, quia non norunt nisi attrahere ad se nummos, stimulareque & pungere ac affligere subiectos. Hi tamen simulant se sub umbra sua protegere velle eos; at si quis vel eis parumper obstitit, flammam jactantur & ignem, quo & ipsi pereunt, & Cedros libani, si possent, hoc est optimos quosque perderent & absumerent. Volebat ergo indicare Ioathan hunc proponens apologum, stultè egisse habitatores Sichem deferendo Principatum impio parricidæ Abimelech, à quo nihil præter spinas & flamas ac interitum expectare poterant. Sic in caput malè eligentium redundat funestra electio & promotio pravorum. Quia malè promoti ad dignitates sibi aliisque nocent. Nauclei imperitia redundat in damnum navis: Phaetonis promotio ad regendos equos Solis parit incendium orbis. Quia etiam indigni & indonei electio non solum electoribus, sed & ipsi electio vertitur de decori. Hinc alter Apologus Asini tecti pelle Leonis. Finxerunt enim antiqui, quod cum Asinus Leonem inter animalia Regem coronatum conspexisset, æmulatione ductum & pellem quamdam Leonis natum, eam induisset. Cum verò cætera animalia ad ipsum convenirent, dum loqui vellet ut Rex, ruderæ cepit ut Asinus. Sic Asinum sub Insigniis Regis cætera animalia agnoverunt, & deriserunt. Non ab simili modo quantumvis gerat Insignia Dignitatis indignus, mox patefecit ejus indignitas ex verbis, vel moribus, sicque contempit erit. Hinc Proverbium. *Sacerdos vel Prælati indotus, Asinus coronatus.*

Electio indigni quam mala & electio & electio.

Apologus

Propterea admonetur Moyses: *Provide tibi de omni plebe viros sapientes & timentes Deum, in quibus sit veritas, & qui oderint avaritiam, & constitue tribunos, & centuriones, & quinquagenarios, & Decanos, qui judicent populum omni tempore.* Vbi non dicitur; *Provide ex cognatione tua, aut ex favore & affectu, viros qui præfint aliis, sed dicitur; Provide ex omni plebe, sed sapientes, sed*

Exod. 18.

prudentes, sed timeantes Deum, sed veritatis amantes, & avaritiam odientes. Tales eligendi & Prælati, & Decani Christianæ plebis.

Quomodo in electione primorum Diaconorum præcessum. Act. 6.

Memoratu sane dignum est, quod ad nostram instructionem gestum refertur in Actis Apostolorum, dum de electione agitur Diaconorum. Forma enim electionis eorum (quæ & Ecclesiam postmodum debebat informare in quibuslibet electionibus) præscribitur, dum dicitur: *Considerate, Fratres, viros ex vobis boni testimonii plenos Spiritu sancto, & sapientia, quos constituamus super hoc Opus.* Singula certè verba energiam & pondus suum habent, & docent quomodo procedendum sit in electionibus, & quales esse debeant eligendorum qualitates & dotes.

Ab electione debet abesse emulatio & contentio. Luc. 22.

Primò compellantur nomine Fratrum, ut huic fraternitatis memores, electionem aut nominationem faciant cum Fraterna charitate, sine tumultu, sine discordia, sine emulacione & contentione, sine schismate & divisione obstinata. Vbi Pax Fraterna, amorque & unio cordium reperitur, felicior ad electionem fit progressus. Vbi vero discordia irrepit, claritas rationis & iudicii facile obnubilatur, & mentis quies ac serenitas turbatur. Abesse ergo debet emulatio & contentio, quam Dominus suavi reprehensione sedavit in discipulis, adhuc imperfectis ante Spiritu sancti in eos illapsum, dum facta est contentio inter eos, quia videretur esse maior, dum & docuit eos ut qui maior est, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut ministrator. Dum tumultuarie & contentiose agitur in electionibus, colliditur uterus Matris Ecclesie à Fratribus, sicut olim à Jacob & Esau uterus Rebeccæ; idque fit non sine ejus dolore & dispendio, non sine discrimine aut crimine. Quando sedate, & sine amaritudine erga quempiam, omnia peraguntur, tunc bonum publicum magis quam proprium attenditur, & Matris Ecclesie commodum, potius quam privatum.

Gen. 25.

Secundò monetur ne res leviter aut precipitanter fiat, unde dicitur: *Considerate Fratres*, hoc est in bilance & trutinâ veritatis omnia bene pendite, & examine, moresque & dotes singulorum discutite: quia electio & nominatio ad aliquem Ecclesie gradum non exigui est momenti, Ergo nec perfunctorie nec fortuito & inconsiderate, nec ex favore vel passione peragenda est, sed cum iudicio maturo, & aff. cti sincero veritatis, & publici boni desiderio. Non cæco gressu aut claudo pede, sed rectè, oculatè, prudenter, & cum magna consideratione personarum, & idoneitatis pro tali officio, procedendum est. Atque utinam multi collyrii veritatis iniungant oculos suos in Ecclesiasticis electionibus, quos habent crasso humore terrene passionis vel affectionis. Ippientes & oppressos, sicque considerent de non exiguo fructu ex bona electione resultante, aut exiguo dispendio ex electione prava.

3.

Tertiò influantur conditiones eorum qui electi

gendi sunt, per id quod dicitur: *Considerate viros* conditioni boni testimonii, plenos Spiritu sancto, & sapientia. nec eligenda sunt, hoc est qui dorum præterate sint & prudentia maturi, animique fortitudine & constantia ac virtute Viri. Vir enim à virtute appellacionem fortitur. Deinde debent esse boni testimonii: hoc est, tales quorum vitæ & probitatis à multis post serium examen testimonium bonum præbeatur: ut tanto plus auctoritatis obtineant, quanto magis in bona opinione apud homines sint, & bonum famæ odorem sparserint. Sicut ergo olim electus est Aaron, et quod virga eius germinasset frondes, flores, fructus: ita illi eligendi sunt quorum vita florida famam boni odoris fructusque bonorum operum nofcitur produxisset.

Viterius requiritur ut sint pleni Spiritu Sancto, hoc est, abundantes gratia Spiritus Sancti, ad ministerium ad quod eliguntur sufficientissimi, ut scilicet zelo divini amoris succensi zeloque salutis proximi, ac obsequio Dei, ejusque Ecclesie sincere addicti. Plenitudo Spiritus Sancti in sacris litteris gradum etiam excellentem pietatis designare solet. Denique requiritur ut sint pleni sapientia, hoc est prudentia & discretione; hæc est præcipua dotes Prælati; ut sint etiam præditi scientia divina & humana, quantum necesse est ad Officii sui impletionem.

Cæterum, si hæc omnia requirerentur à Diaconis, quid requiretur à Decanis aut Prælati, qui aliis præficiuntur Pastoribus vel Sacerdotibus? An non hi Viri esse debent, hoc est ætate maturi, & graves moribus, ac virtute præditi? Ab hi ut leves sint aut dissoluti, aut desideria juvenilia seclantes, femineis que illecebris irretiti, aut suspensi. An non boni testimonii debent esse, qui sciant quomodo oporteat conversari in domo Dei, quorum que nota sine opera ad glorificandum Patrem, & qui luceant super candelabrum omnibus qui in domo sunt? An non debent pleni esse Spiritu Sancto, ut per illum & se & alios valeant dirigere? Procul ergo ab eis sit spiritus ambitionis, spiritus hujus sæculi, spiritus vanitatis, spiritus cupiditatis. Qui quærit quæ sua sunt, & negligit quæ Iesu Christi, non est aptus regno Dei, quia respicit retrò, & ad anteriora se non extendit; multò minus aptus est gradum in Ecclesia Dei scandere, qui gradum non tendit nisi ad Iesum Christum in summitate scalse innoxium. An non debent pleni esse sapientia & scientia, non instante, sed adificante, ut sciant stare pro Ecclesia Dei instar muri, & arguere eos qui contradicunt veritati? Profectò quatuor qualitates animalium mysticorum apud Ezechielem Prælati conveniunt. Sintergo instar Aquilæ, in oratione & contemplatione volantes in ætherum. Sicut instar Bovis, fortes in laboribus, & in agro Domini operantes. Sicut instar Hominis, per mansuetudinem & humanitatem allicientes sibi subditos à se averfos. Sicut instar Leonis contra vitia rugientes.

Sed cum hæc qualitates dono tuo obveniunt, O Pa-

Exepl.

O Pa-

Pastor Pastorum, & Deus spirituum / provide his qualitatibus aliquem insignium, qui sit super multitudinem hanc, & possit ante eos exire & intro-ducere. Abige spiritum huius saeculi, spiritum carnis, spiritum terreni favoris. Non provideat ipse, sed provide tu; & spiritu gratiae tuae imple quem elegisti, imple sapientia & prudentia, ut te dirigente introducere valeat sibi subditos in Ovile æternum.

LECTIO VII.

Thema. Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his unum, accipere locum ministerii. Act. 1.

In electione alicuius prelati.

In hoc venerabili consessu & congregatione invitata ad electionem Canonicam alicuius est gremio & Collegio vestro qui vobis prælit, ad dicendum rogatus, illud mihi proponendum existimavi; & electioni præponendum, quod in Actibus Apostolorum, dum ageretur de electione S. Mathiae ad Apostolatam, ab Apostolis orantibus fuit pronuntiatum: Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his unum accipere locum ministerii, &c.

Hic præscribitur forma quaedam servanda in electionibus Ecclesiasticis, auspicando illas ab oratione, divinamque voluntatem explorando, sive os Domini interrogando, ut inspiret quod eius gloria & vestrae salutis Ecclesiaeque vestrae utilitati expediens hac in re esse possit, ne error in electione damnus sit irreparabilis. Cum de salute navigantium agitur, non forte discernitur quis gubernatoris puppim ascendat; sed sub divinis auspiciis inquiritur aliquis qui artem gubernandi didicerit, qui navigarit maria, qui noverit portus & stationes, qui peritus sit stellarum, ut per fluctus possit semitas reperire, & per invia viam expedire. Certè quælibet Ecclesia Navis est requirens prudentem Rectorem, qui illius Ecclesiae subditos, quasi navigantes sibi commissos, possit in portum deducere. Non ergo ejus electio debet fortunæ incertæ committi, aut parum æstimari; sed in veritatis examine debet fieri, & æternæ veritatis auxilium ad id implorari. Id suo exemplo docent hic Apostoli, idè quæ eorum verba paulò susus vobis explicanda adsumpsi, si autem mentem quæ benevolam dignemini verbis meis è sacrae scripturæ: & sanctorum Patrum penu de promptis arrigere & accommodare.

Primò igitur soleriter attendenda sunt hæc ante electionem reverentem: Tu, Domine, qui corda nosti omnium. Ipse enim mirum est Dominus, nos famuli & servi in domo eius, aut Dispensatores & Ministri. Sed quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniat? Et jam quæritur inter vos fidelis servum quem constituat Dominus super familiam suam: qui huic sacrae Domini familiae præpositus, commoda atque uti-

tilitates eius curet: qui vigilanter infirma confirmet, disrupa consolidet, depravata convertat, & verbum vite in æternitatis cibum alenda familia dispensat, ut loquitur S. Hilarius in Matth. can. 26, sive qui det in tempore tritici mensuram; ut exprimit Evangelista. Et cuiusnam est constituere fidelem servum super familiam suam, nisi ipsiusmet Patris familiae & Domini domus? Merito igitur ei dicitur Tu Domine. Et quis potest vel debet melius nostræ familiae suæ alumnos, eorumque fidelitatem & mores, quam Herus & Dominus? Ideo adjicitur: Qui Nosti Corda Omnium.

Ipse novit, & solus novit corda, novit capacitatem & idoneitatem, qualitates & dotes, vires & talenta singulorum. Ideò dicitur est specialiter Cardinogostes, scrutans corda & renes. Novit ea quæ necessaria sunt ad hoc ministerium & officium in familia sua; ipse ergo debet interrogari, & obnixè rogari, ut probatum & fidelem constituat. Nos solum quæ exterius parent agnoscimus, cætera ignoramus; animum & quæ intus sunt explorare non valeamus; & quæ futura sunt & futura nec pervidere possumus, nec sufficienter providere. Attendite quid gestum sit in electione Davidis, & agnoscitis, quam verum sit quod dicimus. Venit Samuel ad Isai, & vocavit filios eius ad sacrificium, electurus ex eis unum ad sceptrum. Cumque ingressus esset, vidit Eliab, & ait: Num coram Domino est Christus eius? Gratia exterior, & forma decora, digna videbatur imperio. Sed respondet Dominus: Ne respicias vultum eius, nec altitudinem stature: quoniam abieci eum, nec iuxta iudicium hominis ego iudico. Homo enim videt ea quæ parent, Dominus autem intuetur cor. Et vocavit Isai Abinadab, & adduxit coram Samuele. Quid dixit: Nec hunc elegit Dominus. Adduxit autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc non elegit Dominus. Adduxit itaque septem filios, & ait Samuel: Non elegit Dominus ex istis. Dixitque ad Isai: Numquid iam completi sunt filii tui qui respondit: Adhuc reliquum est parvulus & pascit oves. Illo autem adventante, dixit Dominus: Surge, unge eum, ipse est enim. Hanc electionem expendens S. Basil. Seleucus considerans quæ quod David inter Fratres suos vilis videbatur & abjectus, quando quidem ad ovium custodiam dimittebatur, cum alii gloriam militarem & sublimia meditarentur & ambirent, sic disserit: Tales animas legere novit gratia, cura gregis distentum vocat ad regnum, in despecto corpore Margaritum conspicit. Nos in hominibus exteriora quædam consideramus, opes, nobilitatem, formam, scientiam externam: Deus autem profundius conspicitur, & in despecta quandoque exterius persona animus & mentem bonam pervidet, quasi margaritam & lapidem pretiosum absconditum in concha. Non omne quod splendet, & sublime est, semper eligit Deus. Multæ celsæ arbores erant in monte Sinaï, ipse tamen Rubum elegit, in quo appareret & sc-